

Työ- ja elinkeinoministeriö
PL 32
00023 VALTIONEUVOSTO

1/2

kirjaamo@tem.fi
virve.haapajarvi@tem.fi

Viite: Lausuntopyyntö 11.5.2016 dnro TEM1230/00.04.01/2015

Asia: Lausuntopyyntö kilpailulain uudistamista koskevan työryhmän väliraportista

MTK kiittää mahdollisuudesta lausua kilpailulain uudistamista koskevan työryhmän väliraportista ja esittää lausuntonaan seuraavaa:

Työryhmä ei esitä tässä väliraportissaan merkittäviä muutoksia kilpailulakiin. Kilpailulain 2 §:n maatalouspoikkeusta esitetään selvennettäväksi siten, että 2 §:n 2 momentista poistettaisiin lause, joka viittaa vanhaan EU-markkinajärjestelyasetukseen, ja siten jatkossa muotoilu kattaisi selkeämmin kaikki EU-lainsäädännössä sallitut järjestelyt.

MTK on jo jättänyt lausuman väliraporttiin. Lausumassa MTK toi esiin tyytymättömyyttensä koskien työryhmän kantaa elintarvikeketjun lainsäädäntötarpeista. Työryhmä ei esitä toimialakohtaista sääntelyä elintarvikeketjun sopimustoiminnan osalta.

Väliraportin johtopäätöksissä uusi lainsäädäntö suljetaan pois seuraavin sanoin: ”Työryhmä on arvioinut, että yrittäjän suojalaki soveltuisi nykyiselläänkin elintarvikeketjun sopimussuhteita koskevien riitaisuuksien ratkaisemiseen. Mikäli toimialan itsesääntelyllisen järjestelmän kehittäminen ei onnistuisi, esille nousseisiin kysymyksiin tulisi siksi hakea ratkaisuja olemassa olevan ja alaltaan yleisen lainsäädännön perusteella eikä toimialakohtaisen erillissääntelyn kautta. Lisäsääntelylle ei ole perusteita, ellei nykyinen sääntely osoittaudu toimimattomaksi.”

MTK:n mielestä uuden lainsäädännön tarve on selvä, jos neuvotteluista huolimatta Suomeen ei saada uutta itsesääntelyjärjestelmää. Väliraportissa asiaan parhaiten soveltuvana lakina mainittu Yrittäjän suojalaki (1062/1993) on liian yleinen, että se toimisi elintarvikeketjun ongelmiin. Kyseisessä laissa on kielletty kohtuuttoman ehdon käyttöä. KKV:n selvityksissä on huomattu mm., että tuottajien kanssa ei tehdä kirjallisia sopimuksia, että sopimuksissa ei ole sovittu hinnoista ja, että sopimuksia muutetaan taannehtivasti. Yrittäjän suojalain yleiskieltoa ei voida soveltaa näihin tilanteisiin. Tämän lisäksi yksittäistapaukset on yrittäjän suojalain HE:n mukaan rajattu pois eli pitäisi olla useita tuottajia, jotka uskaltaisivat viedä asiansa markkinatuomioistuimeen. Miten tuottajat saavat tietää muiden tuottajien samanlaisista ongelmista? Suomessa ns. ”fear factor” on erittäin vahva eli tuottajat eivät uskalla valittaa epäkohdista.

Nykyinen sääntely on jo osoittautunut toimimattomaksi, koska sitä ei ole kertaakaan sovellettu. Esimerkit muista jäsenvaltioista näyttävät selkeästi, että tarvitaan erikoislainsäädäntö koskien elintarvikeketjua. Jos neuvottelut itsesääntelyjärjestelmästä epäonnistuvat, MTK:n näkemyksen mukaan tarvitaan erikoislainsäädäntöä suojaamaan elintarvikeketjun heikointa lenkkiä, maataloustuotajaa.

Helsingissä 22.6.2016

MAA- JA METSÄTALOUSTUOTTAJAIN KESKUSLIITTO MTK RY

Antti Sahi
toiminnanjohtaja

Marica Twerin
lakimies